الله جل جلاله

ديني لاربنود

لومړی ټوک

Ketabton.com

ژباړه [illegible]
ديپلوم انجنير عبدالله هاشم خيل

2011

د پښتو کمپيوټرى ليک او ديزاين:
ښاغلى حميدالله هاشم خيل ځاځى

ددې کتاب چاپول او فوټوکاپي کول پرته د ليکونکي د اجازت منع دى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيم

لومړی برخه

هغه کړه وړه چې ایمان بشپړوي په زړه کښې رښتیا
ګڼل او باور کول او په ژبې ویل (اقرار)

سره عمل هم د ایمان شرط دی.

ښه او د خیر کار او نیک عمل د ایمان روښنایي

ده که نېک او ښه کړه وړه نه وي، نو ایمان ته زیان
رسیږي او نیمګړی به پاتې وي.

ښه چارې او کړه وړه ډېر دي لکه: لمونځ ،

روژه، زکات، حج خیرات، قرآن شریف لوستل،

ښه او نېکو کارو ته د نورو پام اړول او له بدو

کړو وړو څخه منع کول، د مور، پلار او ښوونکي

درناوي، د جمات، مدرسو او ښوونځیو جوړول

او زده کړه په کښې پیل کول، تږي او لوږي ته

اوبه او ډوډی ورکول او داسې ډېر نور ښه او نېک
کارونه چې ایمان بشپړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دینی پوښتنې او ځوابونه

پوښتنه: د چا بنده يې؟

ځواب : د الله تعالی (ج) بنده یم.

پوښتنه: چا پیدا کړی يې ؟

ځواب : الله تعالی (ج) پیدا کړئ یم.

پوښتنه: د چا په امت يې؟

ځواب : د محمد مصطفی (ص) په امت یم.

پوښتنه: د چا په ملت يې؟

ځواب : د ابراهیم خلیل الله په ملت یم.

پوښتنه: د چا په مذهب يې؟

ځواب : د امام صاحب په مذهب یم چې نعمان نومېده او په ابوحنیفه مشهور دی.

پوښتنه: اسلام څو بنسټونه لري؟

ځواب : د اسلام بناوې یا بنسټونه پنځه دي.

١ـ کلمه ٢ـ لمونځ ٣ـ روژه ٤ـ زکات ٥ـ حج

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی ـ کلمه طیبه:

د الله (ج) نه سوا بل معبود نشته محمد (ص) د الله (ج) رسول دی.
هر مسلمان باید دغه کلمه په ژبه ووایي او په زړه باور وکړي. باید په دې باور ولرو چې الله (ج) یوه دئ، هیڅ شریک او ساری نه لري.

دویم ـ لمـــونځ:

حضرت محمد (ص) فرمایلي دي چې: لمـــونځ د دین ســتــن ده، که څوک یې تینګ کړي نو دین یې ټینګ کړ او که پرېښودل شي نـو دین یې ویجاړ او ړنـــک کـــړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر مسلمان د ورځې پنځه وخته لمونځ فرض دی چې هغه دا دي:

۱ـ دسهار لمونځ:

چې څلور رکعاته دي. لومړي دوه رکعات يې سنت او دوه رکعات نور يې فرض دي.

۲ـ د ماسپښين لمونځ:

چې لس رکعات دي. لـــومړي څـــلور رکعات سنت، څلور فرض، او وروستي دوه رکعات بيا سنت دي.

۳ـ د مازيګر لمونځ:

چې څلور رکعـات فرض دي.

۴ـ د ماښام لمونځ:

چې پنـــځه رکـــعات دي.

لومړي درې رکعات يې فرض او وروستي دوه رکعات سنت دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵ـ د ماخستن لمونځ:

ماخستن لمونځ: چې نهه رکعات دي.
لومړي څلور رکعات يې فرض او دوه رکعات
سنت او وروستي درې رکعات يې وتر واجب دي.

دريم ـ روژه:

روژه په هر هوښيار مسلمان باندې چې ځواني ته رسېدلئ، ژنی (بالغ) او جوړ وي فرض دئ چې د روژې ټوله مياشت روژه ونيسي.
روژه د پرشمي نه وروسته د روڼ ګهيځ څخه تر لمر لويده يا ماښام لمونځ پورې نيولئ کېږي. د مسلمانانو سپيڅلی کتاب قرآن شريف لومړيني آيـــتونه په همدې مياشت کښې حضرت محمد (ص) ته د الله (ج) لخوا نـــازل شوي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم ـ زکات:

زکات څښتن تعالی (ج) پر مسلمانانو فرض کړئ دئ.
په خلکو کښې داسې کسان شته چې د خواړو او جامو د اخيستلو وس نه لري او يا ناروغه وي خو د درملو وس يې نه وي.
خو ددې خلــکو تر څنګ داســې کسان هم شـته چي روپۍ او شتمني لري او بايده ده چې دوی د بېوزلو او بې وسو سره مرسته وکړي څو هغوی هم هوسا او سوکاله ژوند وکړای شي.

پنځم ـ حج:

هر وسمن مسلمان بايد د خپل عمر په اوږدو کښې يو ځل مکهٔ معظمې ته لاړشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرآن کریم

قرآن کریم د مسلمانانو د اسماني او سپېڅلي کتاب نوم دئ چې د الله (ج) له خوا پر محمد (ص) د جبراییل (علیه السلام) په واسطه نازل شوئ دئ.

قرآن کریم دېرش پارې او یو سلو څوارلس سورتونه او ۶۶۶۶ آیته لري. قرآن کریم په درویشتو کالو په موده کښې نازل شوی دی. قرآن شریف الله (ج) د انسانانو د لارښوونې له پاره رالیږلی دی.

مسلمانان په قرآن کریم ایمان او باور لري.

د قرآن شریف لوستل ډېر ثواب لري. ټولو مسلمانانو ته ښایي چې د قرآن کریم لوست وکړي.

پوښتنې:

۱ــ قرآن کریم پر چا نازل شوی دی؟

۲ــ قرآن کریم څو پارې، څو سورتونه او آیته لري؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

لويې ګناوې

لويې يا کبـــيره ګـــناوې ډيرې دي خو موږ يې ګرانو زده کوونکو ته څو د بيلګې په شان ورانړې کوو،

لکه:

ـ څوک وژل

ـ زنـــا کـــول

مسکرات لکه شراب، چرس، اپين، هيروين او نور نيشه لرونکي څيزونو چښل او څکول

ـ غلا کـــول

ـ پر چا پړه اچـــول

ـ په دروغو لوړه (قسم) خوړل

ـ د چا مـــال خـــوړل او پـــټـــول

ـ سود خـــوړل او سود ورکـــول

ـ د يـــتيـــم مـــال خـــوړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ د مور او پلار خبرو نه سر غړول

ـ بدي اخیستل او یا بدي ور کـــول

ـ په چا کودې او سحر کول او یا زده کــول

ـ د ښځی سرغـــړونه د مېـــړه خــبرونه

ـ جــواري (کېمار) وهـــل

ـ بې ځایه او چــټي لګــښت او اسراف کــول

ـ په امانــت کښې غـــبن کـــول

ـ چوغلي یا دوو تنو یا ډلو تر منځ د نفاق اور بلول

ـ د الله (ج) د پیرزوینې او رحمت نـه نـاامید کېدل

ـ د ښځی او مېړه تر منځ پسات اچول

ـ پرته له شرعي عذر څخه روژه نـه نیول

ـ په تله (ترازو) او تللو کښې لږوالی او نـاسمي کول

ـ د زکات فرض کېدو سره زکات نـه ور کول

ـ د پاک الله (ج) د عذاب څخه نـه ډارېدل

ـ له ځانـه دروغ او نـاسم حدیث وایل اوداسې نور

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلور آسمانی کتابونه

موږ په دې باور لرو چې د انسانانو د پیدایښت سره سم له حضرت آدم (علیه السلام) نه د حضرت محمد (ص) تر وخته پورې د الله (ج) له لورې د انسانانو د لارښوونې له پاره آسماني کتابونه رالیږل شوي دي، چې خلک یې ولولي او په احکامو یې عمل وکړي.

او ددې کتابو په رڼا کښې ژوند وکړي او ایمان پرې ولري. او هغه دادي:

۱ـ تورات په حضرت موسی (علیه السلام)

۲ـ زبور په حضرت داود (علیه السلام)

۳ـ انجیل په حضرت عیسی (علیه السلام)

۴ـ قرآن شریف زموږ په پیغمبر حضرت محمد(ص) باندې نازل شوی دی.

قرآن شریف وروستی اسماني کتاب دی، تر دې بـل اسماني کتاب نه دی نازل شوی او نه به تر کیامـته (قیامته) پورې نازل شي، ځکه چې حضرت محـمد (ص) وروستنی پیغمبر دی. تر هغه وروسته بل هیڅ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغمبرنه لیږل کیږي چې آسماني کتاب ور باندې نازل شي.

قرآن شریف یو بشپړ کتاب دی. په دې کتاب کښې د ټولو انسانانو دیني او دنیاوي ښېګڼې د کیامت تر ورځې پورې په نظر کښې نیول شوي دي او د انسانیت ټولو غوښتنو ته په هر وخت او مهال کښې ځواب ورکوونکي دی.

د قرآن شریف نازلیدو څخه وروسته د عمل په ډګر کښې یوازې او یوازې په قرآن کریم باندې عمل کیږي.

پوښتنې:

۱ـ اسماني کتابونه څو او کوم دي؟

۲ـ قرآن شریف کوم پیغمبر ته نازل شوی دی؟

۳ـ وروستنی اسماني کتاب کوم دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرض

فرض هغه دی چې ادا کــول يې په هــر مسلمان لازم دي، کـــه څوک فرض نه ځان وغړوي نو کافر کيږي، که څوک پـــرته له شرعي عذر نه هغه پريږي فاسق دئ او مستحق د عذاب دی.

فرض دوه ډوله دي:

۱ـ فرض عين

۲ـ فرض کفايه

واجب

واجب هغه دي چې مرتبه يې له فرض نه لـــږه او ادا يې ضروري وي. د واجب منکر نه کافر کيږي څوک چې واجب پرته له کوم عــذر څخه پريږدي فاسق به وي او مسحق د عذاب دئ.

سنت

سنت هغه چـــار ته وايي چې هغه خـــپله حضرت محمد (ص) او خلفای راشدين رضي‌الله‌عنه کړي وي او يا په کولو يې حکم کړي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنت دوه ډوله دي:

۱ـ موکده سنت،

۲ـ غير مؤکده سنت

۱ـ مؤکده سنت:

هغه دي چې حضرت محمد (ص) هغه کار ارميش کړي وي او يا حکم يې کړی وي چې هغه کار ارميش وشي، او پرته له مجبوري هيڅکله حضرت محمد (ص) هغه کار پريښودلی نه وي.

۲ـ غير موکده سنت:

غير موکده سنت هغه سنت دي چې حضرت محمد (ص) کله ـ کله کړي وي او يا کله يې پرېښودلي وي. پرته له کوم عذر نه غير مؤکده سنت ترسره کول اجر دی، او ډېر پرېښودل کښنی يې ګناه يا وبال نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حرام

حــــرام هغه چار یا کار دی چې په شــرع کښې مـــنع وي. کوونکي یې پرته له عـذر څخه فاسق او مستحق د عذاب دي.

دینی خبرې او احادیثو څخه

وایي:

مسلمـــــان هغه ده چې پــــــه ژبـــه او لاس مسلمـــانان وژغوري. یاندې(یعنې) په ژبه او لاس یې مسلمان ته آزاد ونه رسیږي.

وایي:

د منافق دا درې نخښې دي.

- چې خبرې کوي نو درویغ وایي.
- چې ژمنه وکړي پرې وفا ونکړي او د ژمنې او هوکړې خلاف کار وکړي.
- په امانت کښې غبن او درغي یا خیانت وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي:

په تاسې کښې ښه هغه دی، چې قــرآن شريف لـــولي او نورو ته يې ور زده کوي.

وايي:

پاک خـــدای(ج) تاسو هستي، شتمني او مخونو ته نه ګوري. د تاسې زړونه او د تاسو اعمــالو ته ګوري.

وايي:

حضرت محمد (ص) وايلي دي چې چوغلګر يا خبرغل (غمار) به جنت ته ولاړ نشي.

وايي:

ښتميري(غيبت) يا د چا په الــونيا کښې يا د چا پسې شا د هغه عيب ويل د خپل ورور غوښنه خوړل وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي:

حيا د ايمان څانګه او نخښنه ده.

وايي:

املک لسانک (تــرمــزي): خــپلــه ژبه وســـاته.

وايي:

هــــرشی چې نشه ولــــري حــــرام دی.

وايي:

د جنت کلـــي (کونجي) لمونځ ده او د لمونځ کلـــي پــــاکــــي ده.

وايي:

د غــابنو مینځل په مسواک د خــولې پاکــي ده او د خدای (ج) رضـــا مندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي:

رخه (کینه یا حسد) څخه تېښته وکړئ ولې چې رخه د انسان نـیـکي داسې خــوري لکه چې د اور لـمـبې لرګي خوري.

وايي:

د پنــځه وخت لمــونځ کــولو ســره په خدای (ج) د ګناهونو بخښنه وکړي.

وايي:

پـــه حـــديــث شــريف کښې راغـــلي چــې پـــه کيـــامـــت کښې به لـــمړني پوښــتــنې دا وي:

- تـول عـمر دې په څــه شان تــېر کـــړ؟

- له دين څخه چې تاتــه کــومه زده کړه او پوه تـر لاسه شوې وه په هغه دې څــومـــره عمل وکـــړ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- هستي او شــتمني دي په څــه شــان لاس تــه راوړه ، څرنــګــه او چــېرته دې ولــګــوله؟
- له ځان ځخه دې څــه کــار واخــيست، يانــدې (يعنى) د ځان غــرې دې په کوم اعمالو او کړو وړو بوخـــت ســـاته؟

وايي:

څوک چي غــلــتول او تــکماري کــوي، هغه زموږ نه ده، يانديِ که څوک د کوم څــيز په خرڅــلاو، او يا په ماملو کښي مسلمان غلتوي او تــکماري ورسره کوي نو د مسلمانانو له تولنــې څخه وتــلئ ده.

وايي:

حضرت محمد(ص) فــرمايلــي دي چې: رښــتيا وايي او رښتيا وايل د نېکي لارښــوونه ده. رښــتيا او نيکي ادا دواده مســـلمـــان ته د جنت زيــرى ور کــوي.

د درويغـو نه ليرې ګــرځی ځــکه چي دروغ وايــل د

(c) ketabton.com: The Digital Library

بـدي لارې لاربښـوونه کوي. درويـغ او بدي دا دواړه مسلـمـان دوزخ تـــه وړي.

وايي:

په حـديـث شـريـف کښې راغـلـــي دي چې په راتـلـونــکي زمانه کښې به د مېرمنو جامې هـڅې په نـوم وي او په رښـتـيـا به دوی بـرمـنـډې وي. داسې ښـځـو ته به جنت کښـې ځـای نـه وي، او نـه بـه د جنت خـوشــبـويـي تـــرلاسه کـــړي.

(يانـدې مېرمنـې دومره نرۍ او لنــډه جامه اغـوندي چې ځـــان يې ځـرګـنديږي. څـرنګـه چې په دې زمانه کښې په سترګو ليدل کيږي.)

وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت محمد(ص) وایـلي وي چې هر څوک پرته د پاک خدای (ج) څخه په بـل شي لــوړه (قسم) وکړي، نو کــفر او شــرک یې وکـــړ.

په دې زمــانه کښې ځـینې رووږدي دي چې د چـا په سر یا په ځـان لــوړه کــوي چې دا ناروا ده.

که چـا په تـبروتــنــې سره داسې لـوړه وکـړه نو سمــدلاســه به کــلمـــه وایي.

وایي:

حضرت محمد(ص) وایــلي دي چې:

څــوک چې کمـینـي، بې کـبري او لږ نو سي کـوي نـو الله(ج) به لــوړه مــرتـبه ور په بـرخه کـړي او څوک چې لویـــي، غرور او ځان لـوړ بـولي نو اور مـیـږیې ماتــیـږي، یاندې خــوار او رســوا به شـي.

* * * * * * * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویمه برخه

د ځان پاکی

پاکي ډېر ښه کار دی. د لاسو، پښو، ویښتو او ټول ځان مینځل او د جامو پاکوالی ډیرې ګټې لري. پاک کوچنیان تل روغ او د هر چا خوښ وي.

څوک چې ځان او کالي پاک ساتي خدای تعالی (ج) ترې خوشحالیږي.

که د چا ځان او کالي پاک نه وي په ډول ډول ناروغیو اخته کیږي او لمونځ یې هم نه کیږي.

د لمونځ له پاره اودس کول دیني او روغتیایي ښیګڼې لري. له همدې کبله پاک والی د ایمان یوه برخه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو ځکه هـر چاته په کـار دي چې ځان، جامــې او د استوګنې ځاى پاک وساتي.

موږ ته په کـــار ده چې د ډوډۍ تر خـــوړلـــو وروسته خوله او غـــاښونه ښه ومينځو. سهـــار او ماسخـــوتن مسواک يا د غاښونو برس وهل هېر نـکړو، ولې چې دا کـــار ډېره ګـــټـــه لـــــري.

د ځان ډېرې نـاپاکي بـرخې په اودس سره پاکيږي.

موږ مسلمانانو ته ښايـــي چې د پاکــي په هکلـه ډېره پامـــلـــرنه ولـــرو.

پوښتنې:

۱ـ پاکـــي څه ګـــټې لري؟

۲ـ د پاکي په هکـلـه خداى(ج) څه وايلــي دي؟

۳ـ څوک چې پاکـــي نه کوي نــو لمـونځ يې روا کيــږي او که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مور او پلار د حقوقو پېژندنه

مور او پلار په موږ ډېر حق لري. مور او پلار زموږ د پيدايښت سبب شوي دي، که مور او پلار نه واى نو موږ به هم نه واى پيدا شوي.

کله چې موږ وزېږېدو، نو ډېر کمروزي وو او په هېڅ نه پوهـــــېدو.

مور راته خپلې شـــېدې راکولـې، پلار راته جامــې او خواړه برابرول.

مور او پلار دواړو هــر ډول ستونــزه يې ګالله، تر څو چې زموږ ښه پالنه او روزنه وکړي. مور او پلار موږ ښوونـــځي ته لېږي، تر څـــو په ښوونځي کښې ليک، لوست او ښه کـــارونه زده کـــړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرنګه چې مور او پلار موږه سره دومره نیکي کوي،
نو پر موږ ښایي چې د مور او پلار خدمت وکړو.
له هېڅ خبرې څخه يې سر ونه غړوو، او د دوی په
وړاندې داسې کـارونه ونه کـړو چې دوی پـرې خپه
کيـږي.

که مور مو بـودۍ او پلار مو بـوډا شي بايـده ده چې
داسې پالنــــه يې وکـــړو لکه څنګه يې چې په کوچني
توب کښې زموږ پالـــــنه کـــوله.

خــدای پـــاک په خـــپل کتاب قـــرآن شريف کښې او
پيغمبر (ص) په خپلو احاديثو کښې په وار ـ وار موږ
ته امر کړئ دئ چې: د مـور او پـلار سـره مـو ښه او
نيکي وکـړئ او دوی سره په درنــاوی چلـند کـوی.

د پاک خدای(ج) رضا د مور او پلار رضا سره نغښتې
ده او د پروردګار ناخوښي د مور او پلار ناخوښي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايي چې د دوی، رضـامنــدي تــرلاسه شي، او هـېڅ وخت د دوی بې مختوب (بې لحاظي) ونـکړو.
موږ به زيار وکــاږو چې د پلار او مور د زړه ساتــنې سره د خدای(ج) او حضرت محمد(ص) امــر پر ځای کـــړو.

* * * * * * * *

Moschee von Medina

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مشرانو د حقوقو پیژندنه

مونږ بایده چې هـر کله او هـر وخت کښې د مـشرانو خیزمت او درناوی وکړو.

کله چې مـونږ د مشرانو سره مخامخ کیـږو بایـده ده چې سلام ورته واچوو. هـر کله چې مشـران خـبرې کوي، بایده ده غلي او چوپ کښینو او خـــبرو ته یې غوږ ونیسو، او که مـونږ د مشرانو په وړاندې خبرې کـــوو بایـــده په ادب سره وغـږیـږو.

که مشران کـوم ښه کار راته وښیي بایـده چې په ښه ډول یې ســرته ورسوو.

زمونږ پیغمبر ﷺ وایلي دي چې:

" د خپلو مشرانو درناوی وکوی "

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنې:

- د مور او پلار حقوق کوم دي؟
- خدای پاک د مور او پلار د حقوقو په هــکله څه وایلـــي دي؟
- د ښوونکي حقوق څه دي؟
- کله چې د مشرانــو سره مخامخ شو بایـــده څه
- وکـــــړو؟
- زمونږ پیغمبر ﷺ د مشرانو په هکله څه وایلي دي؟

* * * * * * * *

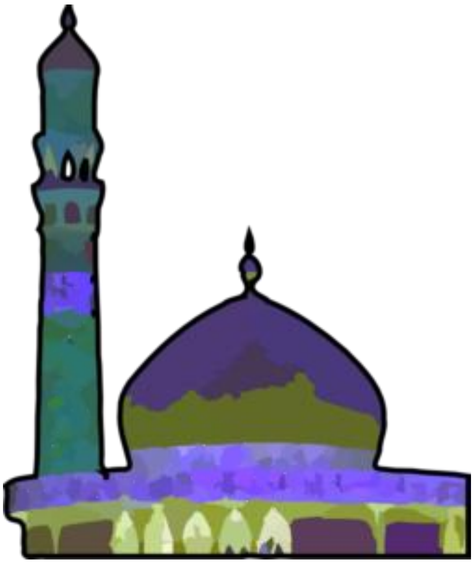

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوړلو او څښلو ادبونه

کلــــه چې د ډوډۍ په خــــوړلـــو پیل کوو، نو لـــومړی لاسـونه پـــریمینـځو او بیا ســـم کښیـنو.

بسم الله الر حمن الر حیم بـــه ووایو او په ښی لاس به په ډوډۍ خوړلو پـــیل وکـــړو او له خپلې مخې څخه به خـــوړو. د بل چا مخې ته به لاس نه ورغـــزوو.

د ډوډۍ خــــوړلو په وخت کښې به وړې وړې مــــړی پـــورته کوو او ښې به یې ژویـــو. په خـوړلـو کښې به چالاکـــي نه کـــوو او چــــاته به ځیر ځیر نه ګورو، او یـــوې خوا او بلـــې خــــواته به هم نه ګورو د ډوډۍ د ژوولـــو په وخت کښې به د خولې زیاتـــو وازولـــو څخه ځان ساتـــــو.

خپل غـــاب کښې به خواړه نه پریـــږدو او ټول بایـــده چې وخـــوړل شي چې دا ډیــــر برکت او ثواب لري.

ډوډۍ په کــښیـناستـلو او پرته له کبر او لویي په ډیـر کمـیـنـــي او عـــاجــزي سره وخـــوړل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ډوډۍ لــړه وي نو دومــره به خورو چې نورو ته هم ورسيــږي. کلــه چې د ډوډۍ خــوړلو په وخــت کښې ټـوخی او يا پــرنجی راشــي، نو ښايـي چې مــخ بلې خــوا ته واړوو.

خجور، مېلوه(انګور) پتاسې او داسې نـور که په ډلـه کښې خوړل کيږي نـو يـوه يـوه دانه وخـوړل شي.
دوه دوه او پـه يـوه وار ډيـر خوړل د وړ ستــرګي او سرابنتوب نخښنه ده.
ډوډۍ په کـښـيـناستـلـو وخـورئ چې په دې کښې خـير او برکت ده. په خـــواړه کښې زيــاتـی او اصراف مه کوئ. له ډوډۍ خــوړلــو وروسته خدای(ج) شکر پر ځای کړئ.
د مېلمه ښه کور به شئ او د هغه ښه ميلمه پالنه وکړی. ترهغه د ړينګي (دسترخان) څخه مه پورته کيږئ تر څو چې مېلمه موړ شوئ نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څوک موړ شوئ هم وي خو د مبلمه له پاره باید چې لږ لږ لاس ووهي، تر هغه چې مبلمه پای ته ورسېږي.

له مړیدو څخه وروسته بایده چې (الحمدلله) ووایو. خوله او لاسونه مو پاک پریمینځو او په لاس څپوڼي یې وچ کړو.

د ښځاک له پاره بایده ده چې د ښځلو لوښي پاک وي. ښځاک په یو وار مه ښځئ او غوړپ غوړپ وښځي او ښځاک نه وروسته (الحمدلله) ووایای.

که مبلمه له تاسو نه خدای پاماني اخلي، نو د کور تر ور پورې د مبلمه بدرګه کول سنت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کښېناستلو او تللو ادبونه

داسې کښېناستل او پښې غزول چې په کښې بې پردګي وي او ځان لـــوخ وبريـــښي مـــنع ده او وبال لـــري د مشرانـــو په لـــور پښې غـــزول او له دوی څخه بـــر کښېناستل بې ادبي ده.

ليارہ کښې په کبر او لـويي او ځان ښودنې سره تـــګ مه کوئ. د تګ په وخت کښې بـــه له مـــشرانـــو څخه وروسته ځو، او کله چې د مشرانو سره مخـــامخ شو نو بايده ده چې سلام ور باندې واچوو. په لارې د تګ په وخت کښې بايـــده چې د نـورو لارو يـــو په خـــوا کښې په اتيات (احـــتياط) سره تير شو او په څنګ يې ونـه وهـــو.

په لور غږ به نه غـږيږو. په لارې به خـــوراک نه کوو، ناپاکه او زيانـــمن څيزونه به په لاره کښې نه غـــورزوو. که په لاره کښې کوم زيانمن څـــيز ووينو بايده چې د لارې نه يې لـــيرې کـــړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـــلــه چې په لارې ځـــو بايــــــده چې پـــه ارام ډول

شو.

پوښتنې:

- مونږ کور کښې څه شان ته کښېنو؟

....

- په لاره کښې خوراک وکړه که نه؟

....

* * * * * * * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سلام د اچولو یا سترې مشی ادبونه

سلام اچـول د مینې او محبـت زیاتـبـــدل دي. سلام اچول پېژند ګلوي پسې اړه نلري او هـــر مسلمان ته سلام واچوی. هر څوک چې په سلام او سترې مشي کښې د مخه شي، زيات ثواب ترلاسه کوي.

سلام اچـــول سنت دئ او ځواب ورکــول يې واجب دئ. که د سلام ځــواب له سلام څخه په زياتــو بنو کلمو ور کړل شي، ثواب لري، لکه د (السلام عليکم) ځواب په (وعليکم السلام ورحمة الله) سره.

د خـــبرو پـــيل کـــولو څخه ړومبۍ بايده چې ســلام واچول شي. ړومبۍ سلام اچــول ډېر ثـــــواب لري. سپور به په پـلي (پياده) لاروي، ولاړ به په نـــاست، کشر به په مشر او لږ خلک به په ډېرو خلکو سلام اچوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که له ګڼو کسانو څخه یو کس سلام واچـوي د نورو له پـاره هم بسیا کوي. په همــدې ډول که له ګــڼـو خــلکو څخه یـو کس د سلام ځـواب ور کړي پـاتې کسانو ته د ځواب ورکـولو اړتـیا نشته. کلـه چې خپل کور ته ننـوزۀ، نو د کـور پر غــړو بایده چې سلام واچـوو، ځکه چې په سلام اچــولو کښې زیات برکـت وي.

که کلـه د بل چا کورته نـــنو تلو، نوله نـــنو تلو څخه ړومبۍ بــــاید سلام واچـــوو، ځـــکه چې سلام د پـیژند ګلـــوی او اجازې اخیستلو یوه ښه لاره ده. که د خلکو کـومې غـونـډې ته ورشو باید سلام وربـانـدې واچـوو، او کــله چې بـبرته ور څخه رسخـتیږو نو د وروستي ځل له پاره هم باید سلام واچوو.

خدای پــاک په قـــرآن شریـــف او پیغـمــبرﷺ په احــادیــثو کــښې د ســـلام زیـــات اهــمیت بیـــان کړې دې او ځای په ځای یې د سلام ادبونه ښـودلــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي. سلام مينه زياتوي او رخه (کــــينه)، کــرکه او بد ايسيدنه (بد بيني) له مينځه وړي.

نو موږ زده کـــوونکو ته په کــار دي چې هــر وخت د سلام ادبونه په پام کښې ولـرو او هېڅ وخت يې هـــير نه کړو.

پوښتنې:

- سلام بايد د چاله خوا په چا باندې واچول شي؟

....

- په سلام اچـولو کښې کــومې ګټې نغښتې دي؟

....

السّلام علیکم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمبل (غسل) بیان:

د غسل مانا (معنی) لمبل دی مګر د لمبلو په شریعت کښې یوه ځانګرې لیار ده.

ځان د جنابت او ناپاکې ښخه په لمبلو سره پاکیږی.

د لمبلو (غسل) لاربنودنه دا ده چې لمړی به دواړه لاسونه تر مړوندونو پورې وینځی بیا استنجی وکړی

او د بدن نه ناپاکي لرې کړی. بیا به اودس وکړی او په ټول ځان او به واچوی او ځان ومښی. بیا په ټول ځان درې ځـــلې اوبه وبهـوی.

بیا اوبه ورغړوی (غرغره) کړی او پیزې ته اوبه واچوی.

د لمبلو فرضیات:

۱ ـ د اوبو رغړول (غرغره کول)

۲ ـ پیزی ته اوبه اچول

۳ ـ په ټول ځان اوبه بیول

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمــبلو سنـــتونه:

۱ ـ دواره لاسونه د مړوندونو پورې مینځل

۲ ـ استـــنجی کــول

۳ ـ د لمبلو (غسل) نــیت کــول

۴ ـ اودس کول

۵ ـ په ټول ځان درې ځلی اوبه بیول

اذان

اللهُ اَکـبـر اَللهُ اَکـبـَر

الله پاک ډیرلوی دی ـ الله پاک ډیرلوی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

اَللّٰهُ اَکبَر اَللّٰهُ اَکبَر
الله پاک ډیرلوی دی ـ الله پاک ډیرلوی دی

اَشهَدُ اَنَّ لاّ اِلَـه اِلاّالله

ګواهی کوم چې د الله نه سوا بل معبود نشته.

اَشهَدُ اَنَّ لاّ اِلَـهَ اِلاّاللّٰهُ
ګواهی کوم چې د الله نه سوا بل معبود نشته.

اَشهَدُ اَنَّ مُحَمّد رَسُولُ الله
ګواهی کوم چې بیشکه محمد د الله رسول دئ.

اَشهَدُ اَنَّ مُحَمّد رَسُولُ الله
ګواهی کوم چې بیشکه محمد د الله رسول دئ.

حَيّ عَلَی الصّلوة ـ حَيّ عَلَی الصّلوة
راشی مانځه له ـ راشی مانځه له.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حَيّ عَلَى الفَلاح ـ حَيّ عَلَى الفَلاح
راشی د خلاصی طرفته ـ راشی د خلاصی طرفته

اَللهُ اَکبَر اللهُ اَکبَر
الله ډیر لوی دئ ـ الله ډیر لوی دئ

لااِلـــه الاّ الله
نشته بل معبود مکر یو الله دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اودس اودنه (ترتیب)

لومړی: استنجا

دویم: بسم الله الر حمن الر حیم
د اودس په وخت کښې وایل.

دریم: لاسونه تر مړوند پورې درې ځلې پرېمنځل.

څلورم: د خولې پریمینځل درې ځلې.

پنځم: پیزې ته درې ځلې اوبه رسول او سونول.

شپږم: د مخ پریمینځل د بني غوږ پوڅکی نه تر کین غوږ پـــوڅکی پـــورې ، او د تندي ویښتانو څخه تر زنې پورې درې ځلې.

اووم: د لاسونو پریـــمینځل تر څنـــګل پورې هر یو درې ځلې چې لـومړی ښی لاس او بیا کین لاس به پریمینځل شي، څـــرنګه چې اوبه به د لاس ورغـوي نه څنګل خـواته بهیـــږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم: د سر ، غاړې ، غوږ وښوڅو او ږيرې مسح كــول.

نهم: د پښــو پــريمـينځل تر ښـنـګرو پــورې، چې لــومړى ښى پښه او بيا به كيــڼه پښه هــره يوه درې ځلې پريـمـينځـل شي.

****

اودس كول

د اودس ځاى

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیمم

چـــیرته چې اوبه نه وي او يا د اوبو کـــارول زيان يا ضــرر ولري، نو په داسې حالـــت کښې تیمم کـــول د اودس ځای نیـــــسي. څــرنګه چې د ځان پاکـــي په اودس او پريـمينـځلو سره کيداۍ شي، خو همداســې په تیمم هم ځان پاک او لمونځ روا کيږي.

د تیمم لاربنوونه:

لومړی به دواړه لاسونه په پاکه ځمکه ووهل شي او بیا به پر مخ ومښل شي. (که چیرې لاسوپسې خاوره خښنه شوي وي نو هغه دې تک وهي) بـیا به دواړه لاسونه پرځمکه وهي او دواړه لاسونه به تر څـنګل پورې داسې ومـــښي ترڅو چې هـيخ ځـای د مسح څخه پاتې نشي. که ګـانه په لاس کښې واري، نـــو هغه وکـــاږي او يا مخ ته او يا شـــاته يې کړي. ځای

يې په ګوته ومښي او د لاسو ګوتې به خلال کړي خو ږيره به نه خلال کوي. پر هر شي چې د ځمکې له جنس څخه وي تيمم جايز ده که اوم وي يا پوخ چې ګرد ورباندې پروت وي که نه لکه د ګچ ډبره، ديوال او د کودرو لوښي او نور.

په ايره تيمم جايز نه ده. په نورو څيزونو چې د ځمکې له جنس څخه نه وي او پر هغوی دوړې او ګرد وي تيمم جايز ده.

* * * * * * * *

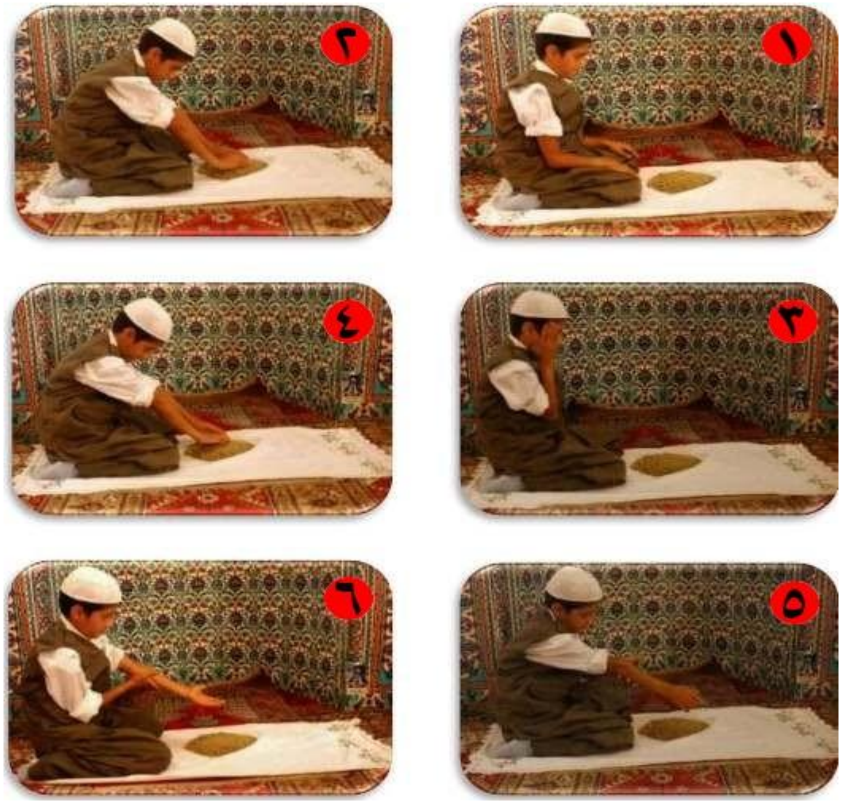

د تیمم لارښوونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نارينه او ښځينه لمونځ توپير

د نارينه او ښځمنو تر منځ د لمونځ توپيرونه دا دي:

۱ ـ د تحريمه تکبير (الله اکبر) په وايلو سره نارينه دواړه لاسونه تر غـوږو پورې پور ته کـوي او ښځـمنې لاسونه تر مټو يا اوږو پورې پــورته کـــوي.

۲ ـ نارينه خپل لاسونه د نامه غوټې تر لاندې تري او ښځـمنې په تـــټـــر باندې.

۳ ـ نارينــه بايد چې د ښي لاس وړه ګـوته او بټـه ګوته د کيڼ لاس تر مـړوند کړۍ کړي. ښځـمنې د ښي لاس ورغوی د کيڼ لاس په سر کيـږدي.

۴ ـ نارينه په رکوع کښې دومره ټيـټ شي چې سر د ملا سره برابرا وسيخ وي. ښـځـمنې دومـره رکوع ته ټيـتي شي چې لاسونه يې توتــکې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسيږي.

۵ ـ نارينه رکوع کښې د لاس ګوتې پر ټوټکې پرانيستي ايږدي. ښځمنې په تړل شوو ګوتو سره ټوټکې نيسي.

۶ ـ نارينه په رکوع کښې څنګل د څنګ نه لیرې نيسي. ښځمنی به څنګل ځان يا څنګ ته نږدې نيسي.

۷ ـ نارينه په سجده کښې خيته له ورون يا ادوم څخه، اوليچ له څنګ نه ليرې وساتي خو ښځمنې به سره جوخت نيسي.

۸ ـ نارينه په سجده کښې د پښو په ګوتو به پر ځمکه ځان کلک نيسي او ښځمنې به دواړه پښې د ښي له خوا د باندې کاږي.

۹ ـ نارينه په قعدې کښې ښی پښه سيخه ونيسي او پر کيڼه پښه کښيني. ښځمنې به دواړه پښې ښی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوا ته د باندې وکـاږي او کـښـيـني.

۱۰ ـ ښځـمنې به په هـر وخت او هـر حالت کښې به ورو غږ سره د لمونځ قرائـت کوي او نارينه به په ځينې حالاتو کښې د لمــونځ قرائـت په لــوړ غــږ سره چې وجب دئ او ځـينې حالاتـو کښې جــايـــز دی.

****

د نارينه او ښځينه لمونځ توپير

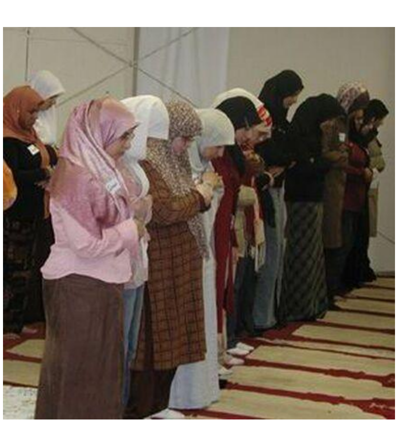

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه برخه

لمونځ

لمونځ

نیت:

نیت د زړه ارادې ته وایـــي، او ژبـې سـره هـم نیت کـول ښه دئ، د پـــاره ددې چې زړه او ژبـــه دواړه سره یوشي. لکه د مـــازدیګر لـمونځ نیت چې په ژبه داسې وویــــل شي.

نیت کـوم د زړهٔ د خلاصـــه چې وکـړم څلور رکعاته فرض لمـــونځ، په دې وخت د مازدیګـــر خاص خدای لره، مخ مې د کعبې شریفې په لـــورې الله اکـــبر. که امام پسې لمـــونځ کـوي، نو په نیت کښې وویــــل شي چې: (په دې حاضر امام پسې)

لمونځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

تکبیر تحریمه: الله اکبر (الله ډیر لوئ دی)

الله اکـــبر وئیلـــو سره دې دواړه لاسونه غوږونو پـورې (او ښځې دې اوږو پورې) او چت کړي، او د نامــه لانـدې دې داسې وتـړي چې د ښي لاس وړه ګوتې او غټه ګوتې نه دې کړی جوړه کـــړي او د کـین لاس مـړوند دې پرې ونيسي، ښځمنې به دښـي لاس تلی یا ورغوی د کین لاس د پاسه په تټر ګيږدي.

ثنا: بیا دې لاندینې ثنا ووايې:

سبُحَانَك اللهُمَ وَبِحَـمْـدِكَ وَتبَارَكَ اسمُكَ وَتَعَالَى جَدُكَ وَ لَااِلَـهَ غَـيُـرُكَ.

زباړه:

ای څمـــالله ستا ذات پاک دئ، تهٔ د صفـت لایق یي ستا نوم دبرکت دئ او ستا لـویی ډیـره لـویه ده، او ستا نه بغیر بل څـوک د عبادت لایق نـشـته که امام

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسې مونـځ کـوي، نو بس دغه ثنـــا دې ووايې بيا دې غـــلې شـــي.

تعـوذ:

کښې دا دې ووايي:

اَعـوُذُ بِـاللّٰهِ مِـن الشـيـُطَـنِ الـرَجِـيـُم.

ژباړه:

زه د شيـطان رټـلى شوي نه د الله پناه غـواړم

تسميه:

بسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيم

ژباړه:

پـيل کــوم په نامه د الله چې ډير مهربانه او رحـم کونکئ دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سورة فاتحه:

الْحَمْدُ للّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ *

الرَّحْمـنِ الرَّحِيمِ *

مَـلِكِ يَوْمِ الدِّينِ *

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ *

اهدِنَــــا الصِّرَاطَ المُستَقِيمَ *

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنعَمتَ عَلَيهِمْ غَيرِ المَغضُوبِ عَلَيهِمْ وَلاَ الضَّالِّينَ *

ژباړه:

تــول تعريفونـه الله لره دي، چې د تــولو مخلوقـاتـو پالونـکى دئ. ډيـر مهـربانـه رحم کونـکى دئ د جزاد ورځې مالک دئ مــوږ خـــاص ستا عـبادت کــوو او خاص ستا نه مدد غواړو موږ په سمه لار روان کړې د هغـو خلقـو په لار چې تا پــرې خپل انعام پــيــرزو کــړئ دئ، نـه په لار د هغه کســانو چې ستا غضب

(c) ketabton.com: The Digital Library

وهلي دي او نهٔ په لار د هغو خلکو چې ګمراهان دي.

د سورة فاتحه د لوستو نه پس دې امـام او مقتـدی ورو شان آمین ووايي.

سورة اخلاص:

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ* وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ *

ژباړه:

ای پـیغـمبره دې خـلقـو ته ووايـه چې الله يـودئ الله بی نیاز دئ نهٔ د هغهٔ نه څوک پیدا دي او نـهٔ هغه د چا پيدا دئ او نهٔ ورسره څوک برابر شته.

بـيا دې الله اكبر ووايي، او ركـوع ته دې لاړشي.

ركـوع كښې دې دواړو لاسونو سره كـونډې ونـيسي ګوتې دې نيغې وي مـلا او سر دې يو سـيدهـه كښې وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رکوع تسبيح:

او دا تسبيح دې درې ځله ووايي:

سُبْحَانَ رَبِّيَّ الْعَظِيْم *

ژباړه:

زما لوی پرورد ګار پاک دئ.

تسميع:

بيادې امام صاحب "تيـمـيـع" :

سَمِــعَ اللّٰهُ لِـمَــن حَـمِـدَه*

اوری خــدای چې ځــوک يې ثــنــا کوی.

ووايي او د رکــوع نه دې پــورته شي، نيــغ دی ودريـــږي، او مقــتدي دې دا ووايي:

تحميد:

ر بَـنَـالَـكَ الــحَـمـدَ

(ای زمونږ ربه ټول تعـريف تالــره دئ).

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ځان له مونځ کوی، نو تسميع او تحميد دواړه دی ووايي بيا دی الله اکبر ووايي او سجدی ته دې داسې لاړشي، چې اول دې دواړه کونډی په زمکه کيږدی بيا دواړه لاسونه بيا پوزه بيا تندی سجده کښی دی دواړه لاسونه د غوږونو برابري کښی ساتی، او ګوتی دی نيغی مخ په قبله وي.

د سجدی تسبيح:

بيا دی دری ځله دا تسبيح ووايي:

سُبْحَانَ رَبِيَّ الاَعلی *

ځما عاليشانه پرودرد ګار پاك دئ

بيا چې الله اکبر ووايي، نو د سجدی نه دی اول مخ، بيا پوزه بيا لاس او چت کړی، کينه پښه دی وغزوی، ښی پښه دی ود روي، کښېني، ناسته کښی دی لاسونه په ورنو نو کيږدې، په ښهٔ شان د ناستی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه وروسته دې بيا تکبير وکړي، بيا دې الله اکبر وواييي او دويم رکعت له پاره دې ودريږي دويم رکعت کښې ثنا او تعوذ نه شى ويلى بسم الله الر حمن الر حيم دې وواييي او د ړومبي رکعت په شان دې دا رکعت هم وکړي د دويم رکعت سجدې چې و کړي، نو کښېني، او دا "تشهد" دى .

وواييي:

تشهد:

اَلتَّحَيَّاتُلِلهِ وَالصَّلَوات وَالطَّيِّبَاتُ، اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ أيُّهَا النَّبيُّ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُه،

اَلسَّلاَمُ عَلَيْنَا وَعَلى عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِيْنَ، أشْهَدُ أنْ لاَ إلهَ إلاَ اللهُ وَأشْهَدُ أنْ مُحَمَّدًا عَبْدُه وَرَسُوْلُه*

ژباړه:

ټول قولى، بدنى او مالى عبادتونه الله لره دي اى نبى(ص) په تا دې د الله سلام، رحمت او برکت وي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مـوږ او د الله صالحانو بندګــانو دی سلامتي وي.

زه ګــواهي کوم چې د الله نه بغـير بل څوک د عبادت لايق نشته او زه ګواهی کوم چې محمدﷺ د الله بنده او رسول دی.

ژباړه:

د تـشهد ويـيلو په وخت چې: اَن لاَاِلـهَ ته ورسي، نــو د ښي لاس د وړه ګــوتې او د مينــځني ګــوتې نه دې کـړی جــوړه کړي موتـیٰ دې بند کـړي او د کــنځــه (مسواکهٔ) ګوته دې او چته کړي، او په : الا الله: دې راښکته کـړي، موټی دی د آخــره پورې بند وي.

که مونځ د درې يا څـلورو رکـعاتو وي، نــو:

عَـبـدَهُ وَرَسـُولـُــهُ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــورې چــې ووايــي، بيا دې الله اكـــبر ووايــي او ودربــږي، او پاتې مونځ دې پــوره كــړي. او كـه مــونځ د دوه ركعتو وي نو تـشهد لوستلــو نه پس دا درود شريف دې ولولي:

درود شريف:

اَللّهُمَّ صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَعَلى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلى إبْرَاهِيْمَ وَعَلى آل إبْرَاهِيم، إنَكَحمَيْدُ مَجيْدُ*

ژباړه:

ياالله په محمد (ص) او د هغه په ال رحمت نازل كړى څنګه چې دې په ابــراهيم او د تعريف او د بــزرګى لايق يې.

اَللّهُمَ بَارِكْ عَلى مُحمَّدٍ وَعَلى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلى إبرَاهِيمَ وَعَلى آلِ إبرَاهِيمَ، إنَكَ حمَيْدُ مَّجيْدُ*

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه:

یا الله (ج) په محـمـد(ص) او د هغه په ال برکـت نــازل کړې، څنـګه چې دې په ابراهـیم(علیه السلام) او د هغه په ال برکت نازل کړی وو، بېشکه ته د تعریف او بزرګی لایق یې.

درود شریف نه پس دعا:

اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا اٰتِنَا فِی الدُّنْیَا حَسَنَةً وَّ فِی الاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَّ قِنَا عَذَابَ النَّارِ*

ژباړه:

یاالله (ج) څمونږ دنیا کښې هم نیکی نصیب کړی او آخــرت کښــی هم نیــکی او دوزخ د اور نـــه امان راکــړې بلـــه دعــا داده:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعا:

اللهم إني ظلمت نفسي ظلما كثير

اولا يغفر الذنوب إلا أنت فاغفر لي مغفرة من عندك وارحمني انك انت الغفور الرحيم

ژباړه:

یاالله بیشکه ما په خپل ځان ډیر ظلم کړی دی او زما ګناه بغیر تا نه څوک نشی بخښلی، نو د خپلی خاصي بخښنې پیرزوینه را باندې وکړې او په ما رحم وکړې، بیشکه تهٔ بخښونکیٔ او مهربانه یې.

تسلیم:

اَلسَلاَمَ عَلَیکُم ورحمَتُ اللهِ

ژباړه:

په تاسو دې د الله سلامتي او رحمت وي.

دعایی قنوت:

دا دعا د وتـر په دریـم رکعـت کښې د قـرأت نه پس، غوړونـو ته لاس او چت کـــړئ، تکبیــر ووایې او د رکوع نه مخکښې لوستی شي:

دعا:

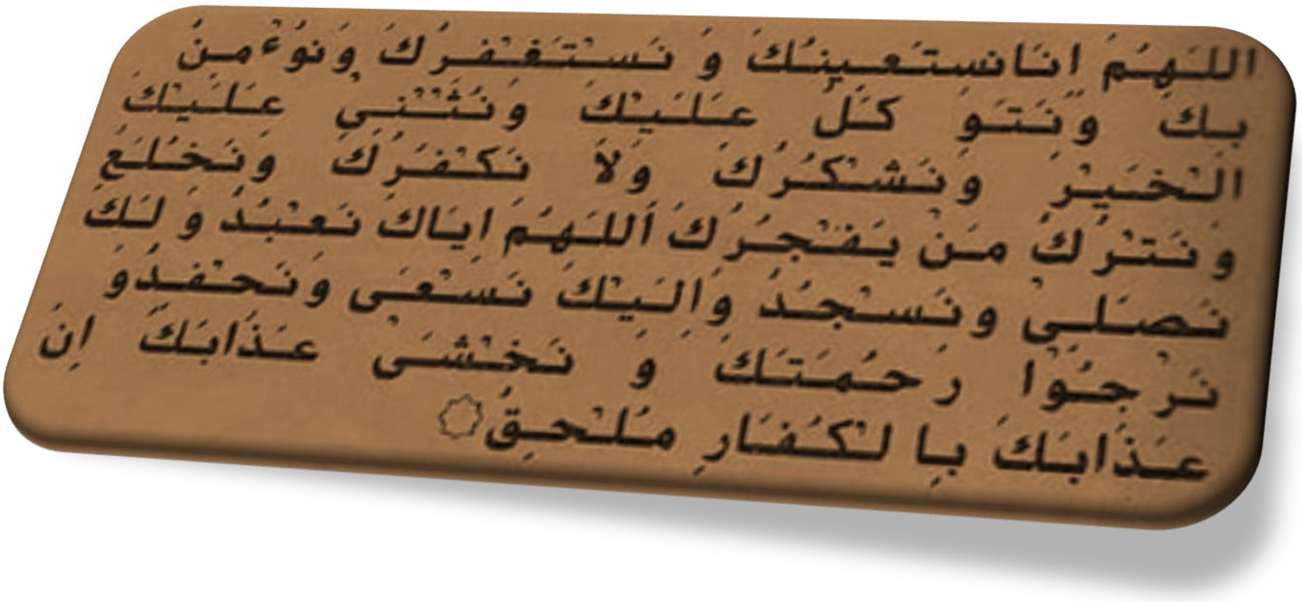

ژباړه:

یاالله موږ تا نه مـدد غـواړو بخـښنه غـواړو، په تا ایمان راوړو په تا توکل لرو ستا خـوبې بیانــوو ستا

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکر و باسو ستا نافـرماني نهٔ کوو، جلا کيـږو د هغه چاته چې ستا نافـرماني کوي، یا الله مونږ ستا عبـادت کوو، تا له لمونځ او سجده کوو تا ته در زغلو، خدمت کوو، ستا د رحمت اميـدوار يو ستا د عذاب نه يريـږو بيشکه ستا عذاب کفارو ته رسيدونکیٰ دئ.

ايات کرسی:

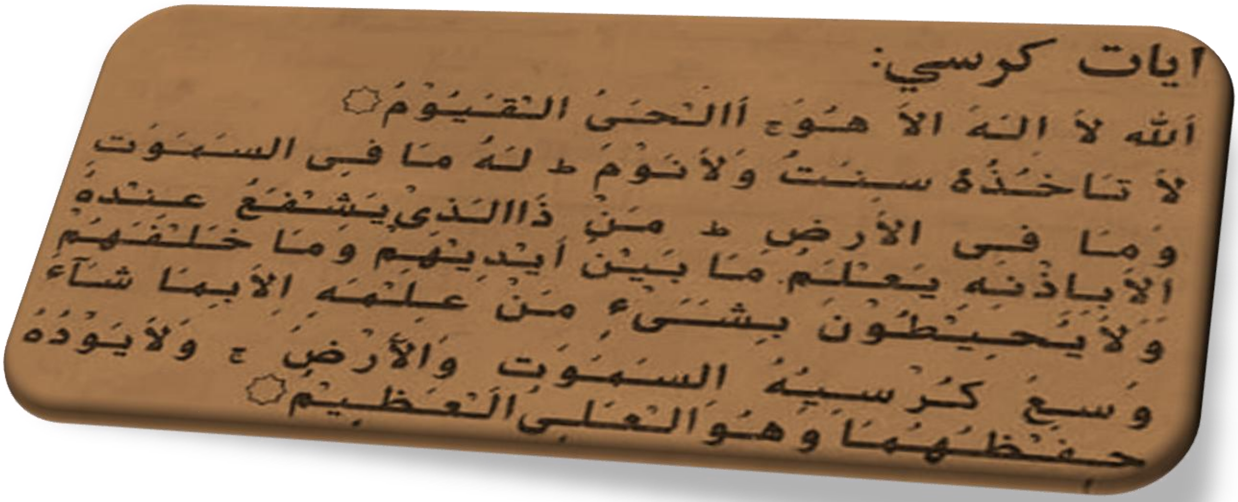

ژباړه:

د الله تعـالی نه بغـير بل څوک د عبادت لايـق نـشـتهٔ ژوندی دئ سنبالونکی دئ نه ور له پر کالی او نه ور

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خوب راځی، زمکه او آسمانونو کښې چې څه دي هغه ټول د هغهٔ دي. د اجازت نه بغير ورته سفارش نشی کولی ټول حاضر او غائب حالات ورته معلوم دي او موجودات د هغه د معلوماتو نه هيڅ څيز خپل علمي احاطه کښې نشي راوستی څو څومره چې هغه غواړي د هغه کرسئ ټول آسمانونه او زمکه را ګير کړي ده.

ددې دواړو حفاظت هيڅ ګران نه دی، هغه د لوی لويي خاوند دی.

د مونځ نه پس تسبيحات:

که جماعت سره مونځ او کړی يا ځان له چې فارغ شی، نو ايت کرسی او لاندينی تسبيحات دی.

ولولي، چې د دين دنيا ګټې په کښې پرتې دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سَبــحـَـان الله (۳۳ ځله)

اَلــحـَمـــدلله (۳۳ ځله)

الله اکـــــبر (۳۳ ځله)

کلمهٔ توحید (یو ځل)

د سحر او مازیګر مانځـه نه پس سنـت نشته، په دې وجه د سلام نه پس دی اول تسبیحات او بیا دعــا او غواړی.

چې څه دی هغه ټـول د هغه دی، د هغهٔ د اجـــازت نه بغیـر ورته سفارش نشی کـولی.

تراویح لمونځ:

دا لمـونــځ د روژې مبارکــې میاشـتې له پاره ده چې د ماخستن لمـونـځ له فرض او سنت څخه وروسته او د وتــر نه د مخـه شل رکعـاته تـراویـح لمونـځ په لسو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلام سره ادا کیږي. په روژه کښې وتر د جماعت سره تر سره کیږي، که چیرې تراویح په جماعت سره ادا شي.

که څوک د تراویح لمونځ د ادا کولو له پاره جومات ته ځي او تراویح لمونځ پیل شوئ وي، باید لومړی فرض او سنت لمونځ وکړي او بیا به په تراویح کښې برخه اخلي. هغه تراویح لمونځ چې ور څخه تېر شوئ وي هغه به په ارآمه وقفه کښې په څلورو رکعات نیت کولو سره پوره کړي. که نه نو د وتر جماعت به یې سم نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جمعی لمونځ

د جمعی لمونځ لــکه د ورځنۍ پنځه وختـه لمونځ په شان فرض دئ. کلیـوالو باندې فرض نه ده او هــلـته دي د ماسپښین لمونځ وکړئ شي.

د جمعې لمونځ څوارلس رکعاته دئ:

څــلور سنت د خطبې نه مخـکې، دوه فـرض د خطبې نه وروسته، بـیا څلور سنت، دوه سنت، بیا دوه نـفل.

د اخترونو لمونځ

د اختــر لـمونځ واجــب او دوه رکـعاته دي. د لـــوی اختــر او کـمکي اختـر لمونځ په کلـــیـوالـو واجب نه دئ. ښـارونـو او لویو آباد یو کښې واجب دئ. اختــر په ورځ ځان مینځل، غاښـونه برس کول یا مسواک کول، پاکــې یا نوې جامــې اغوستل او عطــر وهــل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنت دئ. کمکی اختر لمونځ د شرعي عذر په درلودلو سره تر دوهم ورځ او لوی اختر لمونځ تر دريمي ورځې پورې جايز ده.

د اختر د لمونځ نيت:

نيت کوم چې وکړم دوه رکعاته د کمکي اختر يا د لوی اختر لمونځ، سره د شپږو تکبيرونو دې حاضر امام پسې الله اکبر ووايي او لاسونه دې وتړي او (سَبحاَنَكَ اللَهُمَ) دې تر پای پورې ووايي او بيا دې غلي ودريږي. اوس امام درې ځلې تکبير وايي او لمونځ کوونکي به هر ځلې لاسونه تر غوږونو پورې رسوي او پريږدي او د دريم تکبير په وايلو سره لمونځ کوونکي بيا لاسونه وتړي.

دويم رکعت په پای کښي بيا امام درې ځلي تکبيرونه وايي او لاسونه تر غوږ وپورې ورسول شي او څلورم تکبير سره بهٔ رکوع ته ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې سلام وکـــرځـــول شی نو امام بیــا د اختر خــطبه لــولي. خطــبې او دعا نه وروسته لمونځ کــوونکي به خپلو منځو کښې ستړې مشي او اختر مبارکي وکړي.

د جنازې لمونځ

پر مــړه مسلمان بانـــدې وروسته تر غــسل ورکــولو د جنازې لمــونــځ اداء کيـــږي.
د جنازې لمــونــځ بې له رکــوع او سجدې څخه پــه جماعـــت سره اداء کيـــږي.

د جنازې لمونځه د اداء کولو اوډنه

(ترتيب):

وروسته تردې چې مــړه مسلمان ته يې غسل او کــفن ور کــړ، جنازه يې د امــام د مــخ ته ږدي. مسلمانان په اوداســه سره لکه د جماعــت د لــمــانــځه له پـــاره دريـــږي او د جنازې د لمانځه نيت کـــوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جنازې د لمانځه نیت:

نیت مې کړی څلور تکبیره د جنازې لمونځ کوم ثنا د خدای وایم، درود په محمد رسول الله وایم، دعا کوم د پاره ددې مړي، خاص خدایه تاته ودرېږم مخ مې د کعبې شریفې په لوري.

تر نیت وروسته امام په جګ غږ الله اکبر وایي او لاسونه د غوږو تر پوڅکیو (نرمیو) پورې پورته کوي. لمونځ کوونکي (مقتدیان) هم لاسونه د غوږو تر پوڅکیو پورې پورته کوي او په پټه تکبیر وایي، امام او لمونځ کوونکي ثنا (سُبحانَكَ اللّهُمَ) تر پای پورې غلي لولي.

امام په جګ غږ او لمونځ کوونکي غلي دوهم تکبیر وایي او لاسونه، نه پورته کوي. وروسته له دوهم تکبیر ویلو څخه امام او لمونځ کوونکي غلي درود شریف لولي او د دوهم تکبیر په شان دریم تکبیر

اداء کـوي. تر دريم تکبـير وروسته امام او لمونـځ
کوونکي د جنازې د لمانځه دغه دعا غلې لولـي.

د بالغ نر او ښځې د مړي د جنازې دعا:

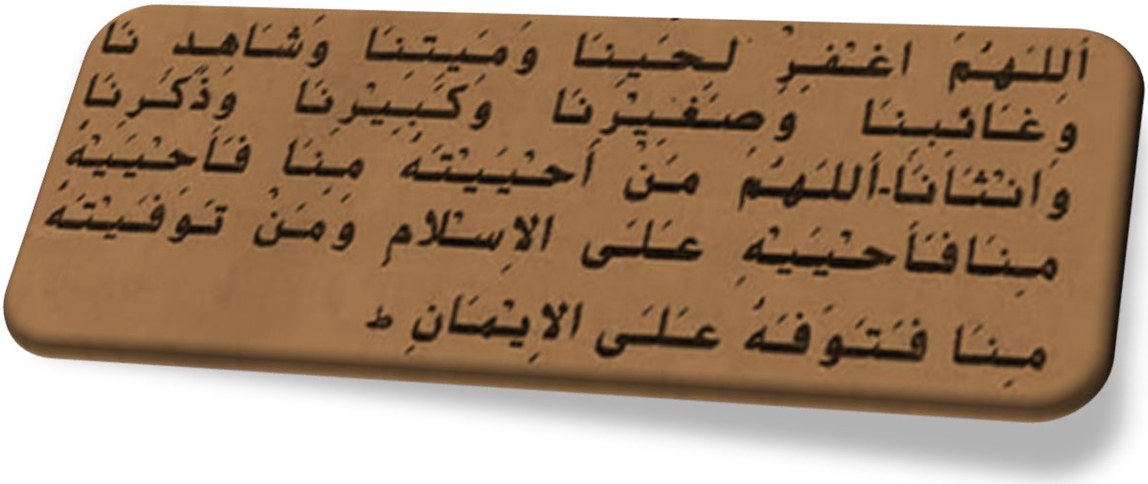

ژباړه:

خدايه زمـوږ ژوندي او مړي. حاضر او غايب. نـارينه
او ښځې وبخښې، خـدايه که دى له مـوږ څخه څـوک
پيـدا کـاوه د اسـلام په دين يې پـيدا کـړه او کـه دى
له موږ څخه څوک مړ کاوه په ايمان يې مړ کړې.
وروسته د جنـازې د لمـانځـه دعـا ويـلو څخه امام په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولاړه باندې څلورم تکبير وايي او سلام ګرځوي او مونځ پای ته رسيږی.

که مړی هلک وي او ځواني ته نه وي رسيدلی يعنی کوچنی وي دا دعا ويل کيږي:

ژباړه:

خدايه: دغه هلک موږ ته اجر، ثواب او ذخيره وګرځوې او موږ ته يې شفا عتګر او شفاعت قبول شوی وګرځوې.

که مړی نجلی وي او ځوانی ته نه وي رسيدلې دا دول دعا پرې وايي:

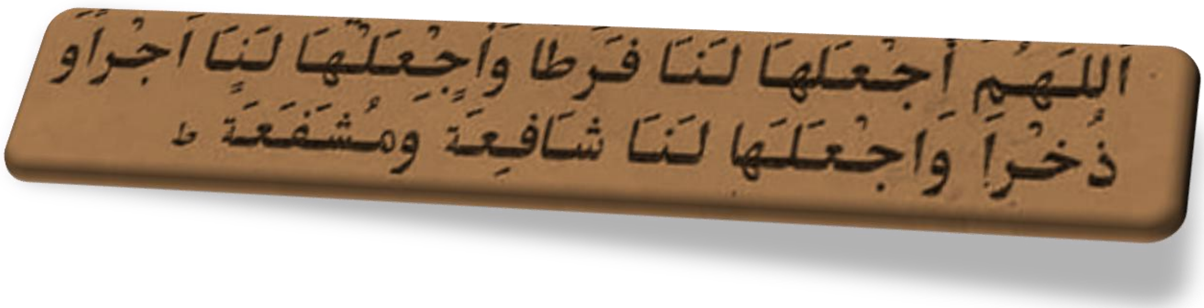

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه:

خـدايـه: دغه نجلى مونږ ته اجـــر، ثـــواب او ذخـيره وګـرځـوې او مـونـږ ته يې شـــفا عتګـر او شفاعت قبول شوې وګرځوې.

يوښتنې:

۱ ـ فرض څو ډوله دي؟

۲ ـ د جنازې لمونځ څه شى دى؟

۳ ـ د کـوچنى هلک په جـنازه کښې کـومه دعـا لوستل کيږي؟

۴ ـ د کـــوچني نجـــلى په جـنازه کښې کومه دعـا لوستل کيږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

سورة الكوثر

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ * فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ * إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الأَبْتَرُ *

سورة الكافرون

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ * لاَ أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ * وَلاَ أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ * وَلاَ أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ * وَلاَ أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ * لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ *

سورة النصر

إِذَا جَاء نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ * وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا * فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا *

سورة المسد

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ * مَا أَغْنَى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

* سَيَصْلَى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ * وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ * فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ *

سورة الإخلاص

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ *

سورة الفلق

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ * مِن شَرِّ مَا خَلَقَ * وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ * وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ * وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ *

سورة الناس

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ * مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ * الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ * مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ *

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله

دیني لاربنود

لومړی توک

ژباړه، لیکنه او اوډنه
ډیپلوم انجنیر عبدالله هاشم خیل

2011

د پښتو کمپیوټري لیک او ډیزاین:
ښاغلی حمیدالله هاشم خیل ځاځی

ددې کتاب چاپول او فوتوکاپي کول پرته د لیکونکي د اجازت منع دی.

hnv-online@web.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Wrazpanna

دینی لاربنود

ومن الله التوفيق

كه غوټی پسې وهې په لاس به درشي

چا ویل دا چې په دریاب کې گوهر نشته

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library